

[Holstein.]

ligere Prisnedsættelse berettiget, men saa gør Inertien sig gældende, de paagældende Karteller trænger til at konsolidere sig og samle Reservekapital op, og saa gaar Prisfaldet ikke saa hurtigt, som man kunde ønske, og saa siger man fra mange Sider: Det er utilbørligt, at det ikke gaar hurtigere. Der er imidlertid saa mange Omstændigheder, som griber ind her og gør det overordentlig vanskeligt at paavise, hvad der er aabenbart urimeligt, forudsat at man ikke giver dette Udtryk en saa snæver moralsk Betydning, at man ligefrem siger: Det er den vitterlig unfaire, illoyale Trafik fra paagældende Side. Hvis det er det, der er Meningen, vil denne Lov, naar den kommer ud i Praksis, slet ikke faa den Betydning, man har tænkt, saa vil den paa sit Omraade blive en Lov ganske sideordnet i Praksis med Loven om Arbejds- og Erhvervsfrihed, og bliver dette ikke Tilfældet, kan jeg ikke se rettere end, at saa har Venstre gjort det frie Erhvervsliv en overordentlig daarlig Tjeneste ved at aabne Adgang til en Retspraksis, som i saa Fald kun kan blive Udtrykket for en ganske aabenbart urimelig og utilbørlig Retsusikkerhed i det økonomiske Liv.

Fraenkel: Ogsaa jeg beklager, at der ikke er givet noget mere Tid til at gennemgaa det foreliggende Lovforslag og dets Bilag i den nye Skikkelse, hvori det fremkommer nu. Skønt jeg har forsømt anden Tjeneste, har jeg kun lige kunnet læse det igennem, men jeg tror dog at kunne sige saa meget om det, at det er væsentligt forbedret fra det oprindelige Lovforslag. Navnlig er der to Paragraffer fra det oprindelige Lovforslag, som jeg ogsaa omtalte ved første Behandling — jeg tager vist ikke fejl, naar jeg siger, det er Paragrafferne 4 og 7 —, der er meget væsentligt forbedrede, de indeholder efter dette Forslag ikke den Vilkaarlighed, som tidligere laa i dem. Men ved Siden af, at der er Forbedringer, hæfter der sig, det maa man tilstaa, betydelige Mangler ved Forslaget. Min ærede Partifælle, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, har peget paa en, der er, tør jeg godt sige, fundamental, og som ved Siden deraf er overordentlig karakteristisk, det

er nemlig den, at visse Enkeltforretninger ikke falder ind under Lovforslaget, saa vidt jeg da kan se, og saa vidt ogsaa det ærede Medlem kan se. Hvori ligger nu det? Hvor kan det nu være, at man har glemt dem? Det hænger ganske sikkert sammen dermed, at man har optaget Udformningen af denne Lovgivning ud fra et Synspunkt, som vel er vigtigt, nemlig Prisaftaler, men som ikke er det principale ved det hele. Havde man kunnet sætte ind paa det principale Punkt, havde man rigtigt forstaaet Sagen, man havde med at gøre, havde man ganske sikkert ikke glemt at tage Enkeltbedrifter med.

Der blev stillet et Spørgsmaal af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, og jeg tror, han rettede Spørgsmaalet ganske direkte til mig, og det var jo ogsaa rimeligt, eftersom jeg har underskrevet denne Resolution i London, hvor i Grunden Kærnepunktet er det: vi vil have det offentliggjort. Der er jo ingen Forbrydelse i at lave Prisaftaler, hverken før eller efter denne Lov, saa vidt jeg kan se. Jeg ved da, at i min Ungdom, medens jeg var Forretningsmand, har jeg netop været med til Prisaftaler, har foranlediget dem oven i Købet, og paa et Tidspunkt, hvor ingen endnu anede, hvad Karteller eller Trusteer var for noget. Det var med god Grund, vi skred til Prisaftaler, fordi der blandt dem, som fabrikerede den paagældende Vare, var Tale om, at der var et Par enkelte Mennesker, som var fuldstændig ligeglade med Bedriften; det gjaldt bare for dem om at skovle hurtigst muligt de Penge ind, de kunde faa. Bedriften vilde gaa Pokker i Vold alligevel, det vidste de meget godt, og som Følge deraf satte de Priserne ned paa et Punkt, som foranledigede os andre til, efter at vi havde lidt under det i nogen Tid, at gaa sammen i en Prisaftale. Det var efter min Mening, og er det den Dag i Dag, en fuldstændig loyal Grund til en Prisaftale. I og for sig er der jo ikke noget forbryderisk i at aftale Priser, men der kan blive om ikke noget forbryderisk, saa i hvert Tilfælde noget, som Samfundet maa værges sig imod; men dette uanset er det slet ikke paa det Punkt, at Hovedvægten eller Hovedfaren egentlig ligger. Nu spørger altsaa det ærede Medlem Hr. Christmas Møller mig: Hvor bliver Publici-